

**ONUNCU KALKINMA PLANI
(2014 - 2018)**

**KAYIT DIŞI EKONOMİNİN
AZALTILMASI PROGRAMI
EYLEM PLANI**

**Program Koordinatörü
Gelir İdaresi Başkanlığı**

OCAK 2015

KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE STRATEJİSİ EYLEM PLANI

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Son yıllarda alınan önlemlere ve kaydedilen aşamalara rağmen kayıt dışı ekonomi, ülkemiz açısından halen önemli sorun alanlarından birisi olmaya devam etmektedir. Kayıt dışı ekonominin azaltılması, orta ve uzun dönemde ekonomik istikrar, gelir dağılımı ve istihdam gibi birçok makroekonomik unsurun iyileşmesine, ekonomide verimlilik düzeyi ve rekabet gücünün yükselmesine, ayrıca kamu gelirlerinin artmasına katkıda bulunacaktır. Bu programla, kayıt dışı ekonominin azaltılması amaçlanmaktadır.

Kayıt dışı ekonominin azaltılmasında her ne kadar kayıtlı sektörlerin güçlendirilmesi ve kayıtlı sisteme girişlerin teşvik edilmesi önem arz etse de, Onuncu Kalkınma Planı kapsamında diğer programların doğrudan ya da dolaylı olarak bu hususlara katkı sağlayacağı dikkate alınarak, bu programda söz konusu bileşenlere yer verilmeyecektir.

2. Programın Hedefi

Kayıt dışı ekonominin GSYH'ya oranının beş puan azaltılması

Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı istihdam oranının beş puan azaltılması

3. Performans Göstergeleri

No	Gösterge Adı	Mevcut Durum	2014	2015	2016	2017	2018
1	Kayıt dışı ekonominin GSYH'ya oranı	%26,5	%26	%25	%24	%23	%21,5
2	Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışanların tarım dışı istihdama oranı	%22	%22	%20	%19	%18	%17
3	Kayıtlı faal mükellef sayısı	4,9 Milyon	5 Milyon	5,1 Milyon	5,2 Milyon	5,3 Milyon	5,4 Milyon

4. Program Bileşenleri

1. Bileşen: Kayıt Dışı Ekonominin Boyutunun Belirlenmesi ve Ekonomi Üzerindeki Etkilerinin Analizi

2. Bileşen: Gönüllü Uyumun Teşvik Edilmesi ve Uyum Seviyesinin Yükseltilmesi

3. Bileşen: Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi ve İlgili Mevzuatın Gözden Geçirilmesi

4. Bileşen: Eğitici ve Kapsayıcı Yöntemlerle Toplumun Tüm Kesimlerinde Farkındalığın Artırılması

5. Bileşen: Kurumlar Arası Veri Paylaşımının Geliştirilmesi ve Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi

5. Koordinatör ve Sorumlu Kurum / Kuruluşlar

Program Koordinatörü ve Bileşen Sorumlusu: Gelir İdaresi Başkanlığı

3. Bileşen: Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi ve İlgili Mevzuatın Gözden Geçirilmesi

Politika 1: Kayıt dışılıkla mücadelede denetimlerin daha nitelikli hale getirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması

Eylem No	Eylem	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama
1	Turizm sektöründeki kayıt dışılığın önlenmesine yönelik olarak, ilgili mevzuatın gözden geçirilmesi ve boşlukların tespit edilmesi amacıyla bir çalıştay düzenlenecek ve ulaşılan sonuçlar çerçevesinde gerekli hukukî düzenlemeler yapılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, GİB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜRSAB	Şubat 2015 - Aralık 2015	Turizm sektöründe, görülen kayıt dışılığın sebepleri, boyutları ve ihtiyaç duyulan düzenlemelerin tespiti amacıyla, ilgili STK'ların ve kurumların da katkı sunacağı bir çalıştay yapılacaktır.
2	Turizm sektöründeki kayıt dışılığın önlenmesine yönelik olarak, internet üzerinden yurt içi ve yurt dışından yapılan (otel, pansiyon, günübirlik ev vb.) konaklama rezervasyonları takip edilecek, kayıt dışı turizm acentesi işletilmesinin ve kayıt dışı rehber istihdamının önüne geçilmesi için denetimler artırılacak, sektörde e-fatura ve e-arşiv uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, GİB, SGK, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜRSAB	Şubat 2015 - Aralık 2015	Otel, pansiyon ve günübirlik ev gibi konaklama yerlerine yönelik internet üzerinden gerek yurt içinden, gerekse de yurt dışından yapılan rezervasyonları takip edilecek, kayıt dışı turizm acentesi işletilmesinin ve kayıt dışı rehber istihdamının önüne geçilmesi için denetimler artırılacak, sektörde e-fatura ve e-arşiv gibi elektronik bazlı uygulamalar yaygınlaştırılacaktır.
3	Kayıt dışı, kalitesiz ve yüksek bedelle mal ve hizmet satmak amacıyla, piyasa fiyatından daha düşük bedelle turistik turlar tertiplenerek işletmeler takip edilecek ve bu alanda ihtiyaç duyulan düzenlemeler yapılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, GİB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜRSAB	Şubat 2015 - Aralık 2015	Düzenledikleri turlarla, turistleri yurt dışından ülkemize cüzü fiyatlarla getiren ve ülkemizde kayıt dışı, kalitesiz ve fahiş fiyatlarla alıverişe yönlendiren turizm işletme/acenteler takip edilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
4	5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre kayıt dışı satılıp basılan ve halk arasında "korsan" tabir edilen materyallerin sistem içine alınmasına yönelik gerekli idarî ve teknik alt yapının oluşması ve denetimlerin etkili ve caydırıcı hale getirilmesi sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı	Şubat 2015 - Temmuz 2015	Fikir ve sanat eserlerinde bandrol, kayıt-tescili ve sertifika uygulamalarının etkin biçimde denetimmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.